

## **Ympäristöterveydenhuollon toimipisteverkoston kehittäminen**

Kunnanhallitus 06.06.2022 § 158

Asian valmistelija:

Kunnanjohtaja Seija Österberg, p. 044 783 7300

Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen, p. 044 078 4670

### **Ympäristöterveydenhuollon lautakunta 17.5.2022 § 16:**

"Ympäristöterveydenhuollon yksiköjä toimii tällä hetkellä viidessä eri toimipisteessä, joista neljässä on varusteltu eläinlääkärin vastaanotto ja Kalantitalossa toimistotiloja. Laitilan, Vehmaan ja Uudenkaupungin vastaanottojen varustelu on hyvin yksinkertainen ja koostuu pääasiassa siellä toimivien eläinlääkäreiden omista laitteista ja välineistä. Mynämäen vastaanotto on varusteltu korkeatasoisemmin ja pääasiassa yksikön rahoilla.

Hajanaisen toimitilaverkoston etuja on lähinnä lyhyet käyntimatkat asiakkaille, muuten rakenne on monesta syystä aikansa elänyt. Uusi eläinlääkintähuoltolaki tulee voimaan ensi syksynä, hallituksen esitys on nyt lausuntokierroksella ja oletus on, ettei siihen tule enää merkittäviä muutoksia. Siinä on määritelty minimitaso julkisen eläinlääkäripalvelun toiminnoille ja varustelulle, joiden kustannukset jatkossa tulevat yksinomaan kunnalle. Monen pienen toimipisteen varustelu vähäistä toimintaa varten ei ole kustannussyistä järkevää, kun yhteisvastaanotolla samoilla varusteilla ja laitteilla voi toimia useampi eläinlääkäri. Samoin yhteisvastaanoton etuja ovat mm. helpompi työnjohto ja tehtävien keskinäinen jakaminen ja tasaaminen sekä saatavilla oleva kollegoiden tuki vaikeimmissa toimenpiteissä.

Uudessa lakiluonnoksessa määritellään myös kunnan tarjoamien vastaanottopalveluiden etäisyys asiakkaista siten, että suurimmalla osalla (90%:a asiakkaista) pitäisi olla korkeintaan 50 km lähimpään eläinlääkärin toimipisteeseen. Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuollon toimialueella tämä toteutuisi jopa alueen keskellä sijaitsevalla yhdellä toimipisteellä, mutta mainiosti kahdella alueen eri suunnilla sijaitsevalla vastaanotolla.

Lisäksi uudessa eläinlääkintähuoltolaissa tulee olemaan kilpailuneutraliteettiin liittyviä määritelmiä vähentämään subventoitua kilpailua yksityissektorin palveluntarjoajien kanssa, siinä annetaan kunnalle aikaisempaa suurempi mahdollisuus periä asiakasmaksuja tuottamistaan eläinlääkäripalvelusta sekä velvoitetaan kuntaa toiminnassa syntyvien potilasasiakirjojen säilyttämiseen. Laskutus ja potilasasiakirjojen käsittely vaativat todennäköisesti avustavan henkilön palkkaamista toimintaan, mikä on hankalampi järjestää useampaan toimipisteeseen kuin yhteen tai kahteen.

Varsinkin Uudenkaupungin ja Vehmaan vastaanottojen käyttöaste on ollut viime vuosina kovin vähäinen. Ainakin näiden toimipisteiden yhdistäminen olisi järkevää. Myös Laitilan toimipisteen yhdistäminen kahden edellä mainitun kanssa on mahdollista, mikäli Laitila niin haluaa. Lakisääteisen tason edellyttämä toimipisteverkosto voidaan toteuttaa kahdella vastaanotolla alueella ja mikäli jokin kunta haluaa tämän lisäksi säilyttää oman toimipisteensä, tämä olisi lakisääteisen tason ylittävää palveluntarjontaa ja näin ollen sopimuksen tarkoittama erityisvelvoite, jonka kustannuksista kunta vastaa itse.

Maantieteellisesti sopiva paikka yhteisvastaanotolle olisi jossain akselilla Laitila-Uusikaupunki, sekä jo olemassa oleva terveysvalvonnan ja johdon toimipiste Kalantitalo, olisi sijaintinsa ja kulkuyhteyksiensä puolesta ihanteellinen myös eläinlääkärin vastaanotolle. Kalantitalon katutasossa olisi toimintaan sopivaa tilaa 2-3 eläinlääkärin vastaanotolle. Kiinteistön omistava Männäistentori ry on ilmoittanut olevansa valmis tekemään vaaditun remontin ja vuokraamaan tilat ympäristöterveydenhuollolle niin, että kustannukset eivät ainakaan nouse, todennäköisesti laskisivat selvästi nykytasosta.

Lisätietoja ympäristöterveydenhuollon johtaja Kaisa Nivola,  
p. 044 355 6810

### **Ympäristöterveydenhuollon johtajan ehdotus:**

Ympäristöterveydenhuollon lautakunta päättää ehdottaa Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuollon seudullisen yksikön kunnille, että Uudenkaupungin ja Vehmaan eläinlääkärin vastaanottojen ja mikäli Laitila haluaa, myös Laitilan vastaanoton vuokrasopimukset irtisanotaan ja toiminnat yhdistetään Kalantitaloon, jonka tiloihin kiinteistön omistaja kunnostaa kustannuksellaan säädösten edellyttämät kunnaneläinlääkärin vastaanottotilat ja vuokraa ne yksikön käyttöön kohtuullisella vuokralla.

### **Päätös:**

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että Hannele Koivula ilmoitti jääviydestään ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Lisäksi merkitään, että Simo Virtanen toimitti Kustavin, Lokalahden, Taivassalon ja Vehmaan MTK-yhdistysten kannanoton asiaan pöytäkirjaan liitettäväksi.

### **Liitteet**

MTK-tuottajayhdistysten kannanotto ympäristöterveydenhuollon yksikköjen toimipisteverkoston kehittämiseen

### **Jakelu**

Ympäristöterveydenhuollon seudullisen yksikön kunnat  
Ympäristöterveydenhuollon johtaja”

(kj): Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan, ettei sillä ole huomautettavaa toimipisteverkon kehittämistä koskevasta suunnitelmasta, elleivät muutokset aiheuta osakaskunnille lisäkustannuksia.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Lisäksi kunnanhallitus totesi Juha Vanhasen ehdottamana yksimielisesti, että vastaanotto Mynämäessä säilyy.

Kunnanhallitus 26.06.2023 § 170  
231/00.01.02.02/2022

Asian valmistelija:  
Kunnanjohtaja Carita Maisila, p. 040 137 5121  
Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen, p. 044 078 4670

### **Ympäristöterveydenhuollon lautakunta 25.5.2023 § 12:**

"Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuollon seutuyksiköllä on ollut käytössään toimipisteitä Kalannissa, Mynämäellä, Laitilassa, Uudessakaupungissa ja Vehmaalla. Kalannissa on terveystarkastajien, valvontaeläinlääkärin ja ympäristöterveydenhuollon johtajan työhuoneet sekä yhteinen kokoustila. Mynämäellä on yhteinen toimipiste eläinlääkäreille ja terveystarkastajille. Mynämäen eläinlääkärivastaanotto on paremmin varusteltu kuin muut vastaanotot ja siellä toimii tällä hetkellä neljän eläinlääkärin yhteisvastaanotto. Laitilassa, Uudessakaupungissa ja Vehmaalla on ollut pienimuotoiset yhden eläinlääkärin sivuvastaanottotilat.

Keskusviranomaiset ovat suositelleet jo pidempään useamman viranhaltijan yhteisiä toimipisteitä, joissa mm. tehokas työnjako ja työyhteisön tuki on paremmin toteutettavissa. Erityisesti eläinlääkintähuollossa on syytä pyrkiä eroon yhden eläinlääkärin toimipisteistä. Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuollossa on edelleen kolme yhden eläinlääkärin vastaanottoa. Uudenkaupungin vastaanottotila jouduttiin irtisanomaan syyskuussa 2022 tilaan liittyvien ongelmien vuoksi eikä uutta sopivaa tilaa ole vielä löytynyt. Vehmaan vastaanotto oli keväällä 2022 eläinlääkärin käytössä aikaisemmin, mutta on sen jälkeen ollut tyhjillään, koska kysyntää palveluille siellä ei ole ollut.

Lakisääteisen palvelutason säilyttämiseen alueella riittäisi yksi kunnallinen pieneläinvastaanotto. Sivuvastaanotot voidaan katsoa lakisääteisen palvelutason ylittäväksi palveluksi. Mynämäen pieneläinvastaanotto on toiminut lakisääteisen tason täyttävänä yhteisvastaanottona, jonka kustannuksista puolet on jaettu kaikkien yhteistoiminta-alueen kuntien kesken. Toisen puolen ovat maksaneet pääasialliset käyttäjät eli Nousiainen, Masku ja Mynämäki käyttäjien suhteessa. Vehmaa, Taivassalo ja Kustavi ovat maksaneet Vehmaalla sijaitsevan pieneläinvastaanoton kustannukset käyttäjien suhteessa, Laitilan vastaanoton

kustannukset Laitila ja Pyhäranta ja Uudenkaupungin vastaanoton Uusikaupunki.

Laitila on ilmoittanut, että se haluaa säilyttää kunnaneläinlääkärin pieneläinvastaanoton Laitilassa. Uudenkaupungin vastaanotolla ei ole ollut juurikaan kysyntää viime aikoina, todennäköisesti pitkälti siksi, koska Uudessakaupungissa on kaksi hyvätasoista yksityistä pieneläinvastaanottoa. Vehmaan pieneläinvastaanotolla ei ole käynyt yhtään asiakasta lähes vuoteen, mutta Vehmassalon kunnat ovat aikaisemmin ilmoittaneet, että vastaanottoa ei haluta sulkea. Vuokra + muut kulut ovat olleet Uudessakaupungissa ja Vehmaalla noin 1000 euroa/kk ja Laitilassa noin 1300 euroa/kk. Uudenkaupungin vastaanoton kulut ovat katkenneet toistaiseksi tilan irtisanomisen vuoksi.

Vehmaan ja Uudenkaupungin kunnalliset pieneläinvastaanotot olisi järkevää sulkea lähes olemattoman käytön vuoksi.

Pieneläinvastaanotto toimintaa voisi jatkaa Laitilassa, mikäli Laitila edelleen niin haluaa ja Mynämäellä sijaitseva vastaanotto voisi toimia pääasiallisena lakisääteisen tason edellyttämänä vastaanottona. Tässä tapauksessa kustannukset voisi jakaa jatkossa käyttäjien suhteessa molemmilla vastaanotoilla. Mikäli kustannukset halutaan minimoida, myös Laitila voitaisiin sulkea.

Tarjonta lisää kysyntää ja vastaanottojen käyttäjien kotikuntajakauma on painottunut voimakkaasti sen mukaan, miten kaukana asiakkaan asunpaikasta vastaanotto sijaitsee. Mynämäen vastaanoton asiakkaista noin puolet on ollut Mynämäeltä, noin 15% Maskusta, vajaa 15% Nousiaisista, vajaa 10%:a Laitilasta ja pieniä määriä muista kunnista. Laitilan vastaanoton asiakkaista noin 80%:a on ollut Laitilasta, vajaa 15%:a Uudestakaupungista ja loput noin 6%:a Pyhärannasta. Suuntaa antava taulukko asiakasmääristä välillä 1.1.2022–23.3.2023 on liitteenä.

Esittelijä:

Ympäristöterveydenhuollon johtaja Kaisa Nivola

### **Päätösehdotus:**

Ympäristöterveydenhuollon lautakunta päättää ehdottaa Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuollon seutuyksikön jäsenkunnille, että Vehmaan ja Uudenkaupungin eläinlääkintähuollon toimipisteet suljetaan ja kunnallista pieneläinvastaanotto toimintaa jatketaan toistaiseksi vain Laitilan ja Mynämäen vastaanotoilla.

### **Päätös:**

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.”

Yritysvaikutukset:

Maatalousyrittäjien kannalta on hyvä, että ko. palvelut on saatavana Mynämäestä.

Päätösehdotus

(kj): Kunnanhallitus toteaa, että toimipisteen säilyminen Mynämäessä on erittäin hyvä asia. Mynämäen kunta huolehtii, että vastaanotolle on kunnassa asianmukaiset toimitilat jatkossakin.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.